

Handläggare
Helene Lindman
Telefon: 076-1228856**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2014-06-07, p. 19

Miljö och miljövanor i Stockholm 2013

Rapport om enkätundersökning

Förvaltningens förslag till beslut

- 1 Godkänna anmälan av rapporten ”Miljö och miljövanor i Stockholm 2013”
- 2 Översända rapporten till kommunstyrelsen, övriga nämnder och bolagsstyrelser för kännedom.

Gunnar Söderholm
FörvaltningsdirektörMaria Svanholm
Enhetschef

Sammanfattning

Miljöförvaltningens undersökning görs vart tredje år för att följa upp olika mål i stadens miljöprogram och för att få en bra bild av hur stadens invånare tänker om miljön och Stockholms miljöarbete. Resultatet ger ett viktigt kunskapsunderlag för beslut och miljösatser i staden.

Under hösten/vintern 2013 har drygt 2500 stockholmare svarat på en omfattande enkät om hur de upplever Stockholms miljö, vilka attityder de har, och om vad de själva gör för att minska sin negativa miljöpåverkan. 47 procent av de tillfrågade besvarade enkäten.

Av den här undersökningen som genomfördes under hösten 2013 framgår i korthet att:

En majoritet av stockholmarna är nöjda med miljön i Stockholm, och det finns ett mycket starkt stöd för stadens miljöarbete. Fler och fler fattar ett miljöbeslut vid inköp av el, livsmedel och andra varor. Kemikalieutsläpp och gifter i miljön samt utsläpp av växthusgaser

ses som de största miljöproblemen och kunskaperna om hur stockholmarna kan minska sin klimatpåverkan är bättre än när det gäller att undvika miljö- och hälsofarliga ämnen vid inköp.

Omkring hälften av stockholmarna reser kollektivt till arbetet/skolan. Drygt hälften är fortsatt positiva till trängselskatter. Under september månad är det lika stor andel invånare som cyklar som åker bil till arbetsplats/skola. Stockholmarna är nöjda med tillgången till gång- och cykelbanor, men allt fler är kritiska till trafiksäkerheten för gångtrafikanter och cyklister.

En bred majoritet nyttjar Stockholms parker och naturområden och är nöjda med tillgången till såväl grönområden som strandbad. Drygt var tionde stockholmare upplever hälsobesvär som de tror beror på bostadsmiljön och en tredjedel av stockholmarna besvärar av buller i hemmet. Rinkeby-Kista utmärker sig med betydligt fler som upplever besvär av boendemiljön.

Resultaten av undersökningen redovisas också på stadens webbsida för uppföljning av miljötillståndet i Stockholm, www.miljobarometerns.stockholm.se. Där återfinns även tabellbilagor och undersökningsteknisk rapport. Resultaten redovisas på såväl stadsdelsområdesnivå som för staden som helhet.

Bakgrund

Miljöförvaltningen mäter och redovisar regelbundet arbetet med miljömål och hållbarhetsfrågor i Stockholm. Härigenom ska arbetet för en hållbar utveckling kunna följas upp lokalt i stadsdelarna och för staden som helhet. Undersökningen genomförs vart tredje år. En första större mätning av stockholmarnas miljövanor gjordes år 2001. Resultatet finns redovisat i rapporten ”Så upplever stockholmarna sin stad – Med perspektiv på hållbar utveckling i stadsdelarna”. Efterföljande undersökningsresultat har redovisats i rapporterna ”Stockholmarna om: Miljö och miljövanor i Stockholm 2004”, respektive år 2007 och år 2010.

Huvudsyftet med undersökningen är att:

- Följa upp hur stockholmarnas attityder och beteenden inom olika miljöområden ser ut och utvecklas. Jämföra årets undersökningsresultat med tidigare års resultat för att fånga upp attitydförändringar. Därför läggs stor vikt vid tidsjämförelser där det är möjligt.
- Följa upp stadens miljöprogram och ge kunskapsåterföring till frågan ”Är vi på rätt väg?”.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen vill särskilt belysa följande aspekter:

Miljön i staden och stockholmarnas miljöintresse

Nära sju av tio av stockholmarna anser att miljön i Stockholm är mycket eller ganska bra. Det finns ett mycket starkt stöd för stadens miljöarbete, hela 94 procent menar att det är mycket/ganska bra att staden bedriver ett aktivt miljöarbete. Tre av fyra menar att det har stor betydelse för miljön hur den enskilda personen lever och agerar, och stödjer också tanken på att staden ska ställa högre krav på medborgarna att agera och leva på ett miljövänligt sätt.

Kemikalieutsläpp och gifter i miljön är det som nära hälften av stockholmarna framhåller som det största miljöproblemet, tätt följt av utsläpp av växthusgaser och ohållbar konsumtion.

Medborgarnas kunskaper om vad de själva kan göra för att minska sin klimatpåverkan är enligt dem själva goda, men när det gäller kunskaperna om hur man undviker miljö- och hälsofarliga ämnen i samband med inköp är de betydligt sämre, nära tre av tio stockholmare karaktäriserar sina kunskaper om detta som ganska/mycket dåliga.

Miljön i stadsdelen

Stockholms parker och naturområden utnyttjas av många, drygt åtta av tio besöker parker och naturområden en gång i vecka eller oftare, och lika många är nöjda med tillgången till dessa områden. Allt fler stockholmare är nöjda med tillgången till strandbad och nära fyra av tio stockholmare nyttjar stadens strandbad ofta eller ibland.

Resvanor och trafik

Omkring hälften av stockholmarna reser kollektivt till arbetet/skolan, och var tredje ersätter någon gång sin arbetsresa med distansarbete.

Under september månad är det lika stor andel invånare som cyklar som åker bil till arbetsplats/skola. Andelen som uppger att de cyklar är avsevärt högre under sommarhalvåret (15 procent), och det är innerstadsbor som i störst utsträckning cyklar eller går till arbete/skola. Sju av tio stockholmare är nöjda med tillgången till gång- och cykelbanor, men allt fler är kritiska till trafiksäkerheten för gående och cyklister.

Bilresor är vanligare bland ytterstadsbor. Allt fler uppger att de kör bilen på ett så miljövänligt sätt som möjligt och att de färdas på annat sätt när det är möjligt. En majoritet är fortsatt positiva till

trängselskatter, likaväl svarar en majoritet av stockholmarna att de inte skulle ändra sitt bilåkande om priset skulle fördubblas.

Miljöbeslut vid inköp

De allra flesta anser att det är viktigt att som enskild individ spara energi och allt fler beställer miljömärkt el av sitt elbolag. Fler och fler handlar ekologiska, närproducerade livsmedel och miljö- och rättvisemärkta varor. Andelen stockholmare som äter vegetariskt stiger, framför allt hos yngre och kvinnor, 15 procent uppger att de huvudsakligen äter vegetariskt.

Avfallshantering

Förtroendet för att avfallet hanteras på ett bra sätt ökar stadigt. För de flesta avfallsfraktioner ökar även andelen som alltid eller oftast sorterar för återvinning. Jämfört med tidigare år är fler missnöjda med möjligheterna att lämna farligt avfall och grovavfall.

Boendemiljö

Omkring tre av fyra stockholmare uppger att luftkvaliteten i deras inomhusmiljö är mycket eller ganska bra, men stora skillnader finns mellan olika stadsdelsområden och boendeform.

Drygt var tionde stockholmare upplever ofta hälsobesvär som de tror beror på bostadsmiljön. Samtliga besvär är mer vanligt förekommande i Rinkeby-Kista, där drygt var femte invånare uppger att de har besvär kopplat till inomhusmiljön.

En tredjedel av stockholmarna besväras mycket/väldigt mycket av någon bullerkälla i sin boendemiljö. Trafiken och grannar är de bullerkällor som flest besväras av hemma. Drygt hälften har tillgång till rum i bostaden där de inte besväras av trafikbuller.

Resultaten från medborgarundersökningen ”Miljö och miljövanor i Stockholm” är ett viktigt kunskapsunderlag för beslut och miljösatser i staden och används för att följa upp olika mål i stadens miljöprogram samt för att ge en bild av hur stadens invånare tänker om miljön och Stockholms miljöarbete. En trend är att svarsbenägenheten för enkäter generellt minskar i samhället, vilket även påverkar denna enkätundersökningens svarsfrekvens och statistiska säkerhet negativt. Förvaltningen introducerade år 2013 möjligheten att svara via webben, vilket utnyttjades av 19 procent. Vidare åtgärder planeras för att förbättra svarsfrekvensen.

Slut

Bilagor

1. Rapporten ”Miljö och miljövanor i Stockholm 2013”